



Valideringsdelegationen 2015-2019
U 2015:10

Registrator
Näringsdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Remissvar För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd (SOU 2017:1)

Valideringsdelegationen 2015–2019 har i uppdrag att följa, stödja och driva på ett samordnat utvecklingsarbete inom valideringsområdet. Delegationens ledamöter representerar branscher och parter inom arbetslivet samt berörda myndigheter.

I detta remissvar lämnas synpunkter på den parlamentariska landsbygdskommitténs förslag som rör validering. Vi tar inte ställning till förslaget i sin helhet. Remissvaret har författats av Valideringsdelegationens kansli och avspeglar bedömningar och inriktningar i delbetänkandet En nationell strategi för validering (SOU 2017:18). Ett av den nationella strategins mål är att validering ska vara tillgängligt i hela landet. För att nå detta mål lyfter strategin fram förbättrad regional samverkan om validering som ett prioriterat område.

Utbildningscentra för högre utbildning

Landsbygdskommittén föreslår en satsning på så kallade utbildningscentra för högre utbildning i bl.a. FA-regioner som saknar universitet eller högskolor (s. 122). Kommittén föreslår vidare att regeringen i andra satsningar inom kunskapslyftet, bland annat när det gäller validering och bedömning av nyanländas kompetens, ska beakta förslaget om utbildningscentra (s. 130).

Det framgår inte klart av skrivningarna om satsningen på utbildningscentra är avsedd enbart för att öka tillgången till högre utbildning eller om tanken är att utbildningscentra, i likhet med många befintliga lärcentra, ska utgöra en nod för utbildning även inom t.ex. kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskoleutbildning. Om regeringen väljer att gå vidare med den senare tolkningen är vi positiva till att även arbetet med validering inkluderas. I detta sammanhang vill vi också peka på att validering behöver vara nära kopplad till en väl fungerande vägledning.

Förbättrad regional och kommunal samverkan är en förutsättning för att öka tillgången till validering med hög kvalitet, inte minst när det gäller validering inom den kommunala vuxenutbildningen. För att öka utbildningsutbudet anger kommittén att krav på samverkan mellan kommuner skulle kunna ställas för det statsbidrag som föreslås för etablering och utveckling av utbildningscentra (s. 127). Vi stödjer detta och vill understryka att samverkan mellan kommuner också är av avgörande betydelse för att öka tillgången till validering och att stimulera kvaliteten i valideringsverksamheten genom en ökad specialisering.

I förslaget till nationell strategi för validering lyfter Valideringsdelegationen fram validering inom högskolan som ett prioriterat utvecklingsområde under kommande år. Validering för behörighet och tillgodoräknande inom högskolan fungerar inte tillfredsställande i dag. För likvärdighet och rättssäkerhet behövs mer enhetliga metoder och att lärosätena i större utsträckning samverkar med varandra. Bedömningar som gjorts av ett lärosäte behöver godtas också av andra lärosäten. För närvarande utvecklas bl.a. metodstöd och processer med syftet att få på plats en varaktig struktur för bedömning av reell kompetens inom högskolan. En ökad decentralisering av högskolans bedömningsverksamhet torde därför vara kontraproduktiv. I stället behövs ett ökat samarbete mellan lärosätena i fråga om sådana bedömningar och eventuellt även en ökad centralisering inom och mellan lärosäten. Vi ser alltså inte utbildningscentra som en lämplig utförare av validering inom högskolan.

Kommunernas respektive Arbetsförmedlingens ansvar och arbete med validering

Landsbygdskommittén skriver att kommunerna har i uppdrag att arbeta med validering (s. 131). Vi vill förtydliga att kommunerna ansvarar för validering i och med huvudmannskapet för kommunal vuxenutbildning och för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare. När det gäller yrkesinriktad vuxenutbildning är det ett villkor att kommunerna ska erbjuda en möjlighet till validering för att få statsbidrag. Även Arbetsförmedlingen har i uppdrag att arbeta med validering och sedan 2016 är validering ett eget arbetsmarknadspolitiskt program. Arbetsförmedlingen har också ett särskilt ansvar för att nyanlända invandrare erbjuds insatser som främjar en snabb etablering på arbetsmarknaden. Det kan handla om såväl kompetenskartläggning eller validering som kompletterande utbildningsinsatser. Vid en satsning på utbildningscentra bör därför Arbetsförmedlingen finnas med som en viktig samverkansaktör.

Avslutningsvis är vi positiva till att landsbygdskommittén lyfter fram behovet av ett aktivt arbete med validering för att ta till vara på kompetensen bland de som är nyanlända i Sverige, och att detta kan vara en möjlighet att bryta utvecklingen i kommuner med minskande folkmängd (s. 160). Vi vill dock understryka vikten av

att valideringsarbetet är förankrat i de strukturer och modeller för validering som redan finns inom utbildningssystemet och i arbetslivet. Delegationen anser att resultatet av en validering ska vara gångbart i hela landet, och inte begränsas till en enskild arbetsgivare, kommun eller region.

Med vänliga hälsningar

Jonas Milton
Ordförande, Valideringsdelegationen 2015–2019

/Elin Landell
Karl Berg
Valideringsdelegationens kansli